

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 264307 20 Рев
Бања Лука, 11.03.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Тађе Бундало и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Град Б.Л., кога заступа заступник по закону Правобранилаштво Републике Српске, против тужених 1. И.Ћ. из Б.Л., 2. Б.П. из Б.Л., 3. М.П. из Б.Л., и 4. А.В. из Б.Л., које све заступа пуномоћник С.Д., адвокат из Б.Л., ради утврђења, вриједност спора 31.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 264307 19 Гж 2 од 12.03.2020. године, на сједници вијећа одржаној дана 11.03.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 264307 19 П 2 од 09.08.2019. године, одбијен је тужбени захтјев тужитеља да се утврди право својине у корист тужитеља са 1/1 дијела, на непокретностима означеним као к.ч. број 696/2 „Литричка“, њива IV класе, у површини од 36 м2 и к.ч. број 696/3 „Литричка“, њива IV класе у површини од 110 м2, уписане у лист непокретности број ... к.о. П. 2, те да утврди да је ништав упис права својине у корист тужених на непокретностима означеним као к.ч. број 696/2 „Литричка“, њива IV класе у површини од 36 м2 и к.ч. број 696/3 „Литричка“, њива IV класе у површини од 110 м2, уписане у лист непокретности број ... к.о. П. 2, утврђен на основу рјешења Републичке управе ... Комисије за излагање к.о. П. 2 број ... од 25.05.2017. године, као и захтјев тужитеља за накнаду трошкова поступка. Обавезан је тужитељ да туженима надокнади трошкове поступка у износу од 10.890,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 09.08.2019. године па до исплате, док је захтјев тужених за накнаду трошкова поступка, у дијелу који представља разлику између траженог и досуђеног износа, одбијен.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 264307 19 Гж 2 од 12.03.2020. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 750,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом

да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев усвоји или да се иста укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Ревизија није основана.

Одговор на ревизију није поднесен.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужитеља за утврђење права својине на парцелама означеним као к.ч. број 696/2 и к.ч. број 696/3, уписане у лист непокретности број ... к.о. П. 2, те да се утврди да је ништав упис права својине у корист тужених на наведеним непокретностима, који је утврђен на основу рјешења РУГИП Комисије за излагање к.о. П. од 25.05.2017. године.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је вјештак геодетске струке у свом налазу и мишљењу навео да парцели к.ч. бр. 696/2 (нови премјер) у површини од 36 м², уписана у пл. бр. ... к.о. П. 2 одговара дио парцеле 2335/15, у површини од 288 м², уписана у зк. ул. бр. ... к.о. Б.Л., власништво П. школе из Б. Л. са 1/1 дијела; да парцели к.ч. број 696/3 (нови премјер) у површини од 110 м², уписана у пл. бр. ... к.о. П. одговара дио парцеле 2335/100 (стари премјер), у површини од 192 м², уписана у зк. ул. број ... к.о. Б.Л., власништво П. школе Б.Л. са 1/1 дијела; да су тужене уписане у посједовни лист као посједници наведених некретнина са по 1/4 дијела; да су у зк. ул. број ... к.о. Б.Л. уписане парцеле 696/2 и 696/3 као власништво П. школе са 1/1 дијела, те да је истовремено уписана забиљежба вођења спора, односно да је уважена жалба Правобранилаштва Републике Српске и укинута рјешење ДН- ... од 27.12.2010. године и враћено на поновни поступак пред надлежним органом; да су ове некретнине раније биле уписане као друштвена својина, са правом располагања у корист П. школе Б.Л.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је нашао да је основан приговор недостатка активне легитимације на страни тужитеља, јер да је власник предметних парцела П.ш., а не тужитељ. Наиме, према становишту првостепеног суда, тужитељ је био дужан да поступи у смислу одредбе члана 10. Закона о утврђивању и преносу права располагања на јединицу локалне самоуправе ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/06, даље: ЗППР), јер је том одредбом прописан поступак за укњижење права располагања на имовини из члана 2. и 6. ЗППР. Како тужитељ није поступио по наведеној законској одредби, првостепени суд налази да се због тога не може ни позивати на одредбу члана 324. Закона о стварним правима ("Службени гласник Републике Српске", бр 124/08 до 107/19, даље: ЗСП), јер није проведен поступак укњижења права располагања, тј. права кориштења на неког правног субјекта, да би темељем тога тужитељ остварио право да, по ступању на снагу Закона о стварним правима, у складу са одредбом члана 324. ЗСП поднесе захтјев да његово право располагања прерасте у право својине у корист јединице локалне самоуправе. Из ових разлога, првостепени суд је захтјев тужитеља у цјелости одбио.

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, уз допуну да је погрешан став тужитеља да је по сили закона стекао право располагања, а касније и право својине на спорним некретнинама и да је тужитељ имао обавезу да поступи по одредби члана 10. ЗППР. Како од дана ступања на снагу ЗППР, односно од 2006. године до данас, није проведен поступак за укњижење права располагања на овим некретнинама, те како је управо због

тога П.ш. и покренула поступак да се њено право располагања претвори у право својине у смислу одредбе члана 324. ЗСП, те исходила упис права својине, другостепени суд налази да је од стране првостепеног суда правилно расправљен приговор недостатка активне легитимације. Наведено, према датом образложењу, без обзира што се према забиљежби из зк.ул. ... к.о. Б.Л. (у којем је као власник уписана П. школа по рјешењу ... од 27.12.2010. године) око уписа води спор, односно по жалби тужитеља је укинута наведено рјешење, што значи да још увијек није правоснажно окончан поступак око претворбе права власништва који је покренула П. школа, јер је П. школа имала право располагања на спорним некретнинама, па је управо због тога могла тражити претворбу у смислу одредбе члана 324. ЗСП. У сваком случају, другостепени суд даље образлаже, то право не припада тужитељу, јер није проведен поступак укњижења права располагања на имовини у смислу одредаба члана 10. и 11. ЗППР. Сагласно томе, другостепени суд је изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепеним одлукама захтјев тужитеља је правилно одбијен.

Тужитељ је тужбени захтјев у овој парници утемељио на тврдњама: да су тужени незаконито у поступку јавног излагања постали власници предметних некретнина, на основу уписаног права посједа; да су у наведеном поступку занемарени уписи у земљишним књигама (зк.ул. ... к.о. Б.Л.), односно да се ради о друштвеној својини са правом располагања у корист П. школе; да је тужитељ по сили закона (одредба члана 5. став 1. тачка в) ЗППР и члана 324. ЗСП) стекао право својине на спорним парцелама.

Одредбом члана 2. алинеје 1. и 2. ЗППР прописано је шта чини имовину јединица локалне самоуправе (покретне и непокретне ствари на којима јединица локалне самоуправе има право располагања, управљања или кориштења, комунална инфраструктура, пословни и други објекти јавних комуналних предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе и др.).

Одредбом члана 5. став 1. в) ЗППР прописано је да, између осталог, непокретности из члана 2. алинеје 1. и 2. истог закона, на којима се преноси право располагања на јединице локалне самоуправе, чине земљиште и зграде у којима се обавља предшколска, основна и средњошколска васпитно-образовна дјелатност.

Међутим, одредбом члана 10. ЗППР је прописано да се поступак за укњижење права располагања на имовини из члана 2. и 6. покреће захтјевом (став 1.), који подноси начелник јединице локалне самоуправе, органу надлежном за имовинско правне послове (став 2.), а уз захтјев прилаже доказе о правном основу за стицање права располагања (став 3.). Одредбом члана 11. ЗППР је прописано је да се поступак за укњижење права располагања води пред судом надлежним за вођење земљишних књига и пред Републичком управом ...-одјелење ..., гдје је на снази катастар земљишта.

У односу на спорне парцеле, од дана ступања на снагу наведеног закона па до данас, тужитељ није поднио захтјев, односно није водио поступак за укњижење права располагања на спорним парцелама, а на истима је то право било уписано у корист П. школе Б.Л., која је покренула поступак претворбе тог права у право својине, у смислу одредбе члана 324. ЗСП (који поступак до данас није правоснажно окончан).

Према томе, првостепени судови правилно закључују да у конкретном случају тужитељ није по сили закона стекао право својине на спорним парцелама (према

садашњем стању земљишних књига, односно према зк.ул. ... к.о. Б.Л. право власништва је уписано у корист П. школе), а нити је то право исходио у законом прописаном поступку, па да тиме исти није доказао постојање активне легитимације у односу на захтјев усмјерен против тужених.

Стога тужитељ не може у овом ревизионом поступку успјети са ревизионим наводима да је у поступку излагања туженима дато више права него што су имали, да исти нису могли стећи право својине без обзира на околност што су уписани у катастарском оперативу, јер према чињеницама које егзистирају до пресуђења у овој парници, правни интерес да на описани начин оспорава признато право тужених, припада П.ш., али не и тужитељу.

Произлази да нижестепени судови нису погријешили када су захтјев тужитеља одбили, при чему су, супротно ревизионим наводима своје одлуке засновали на правилној оцјени изведених доказа, те су за своје одлуке дали ваљане разлоге, које прихвата и овај суд.

Због тога је изјављена ревизија одбијена, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић